

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. S. ĮMONĖS 2014-12-03 SKUNDO**

2015 m. vasario 6 d. Nr. S-16 (7-241/2014)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Linos Vosyliienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojo atstovui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
R. M.

2015 m. sausio 6 d. posėdyje išnagrinėjusi A. S. įmonės (toliau – Pareiškėja) skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2014-11-14 sprendimo Nr. 69-140, n u s t a t ė:

Inspekcija 2014-11-14 sprendimu Nr. 69-140 patvirtino Šiaulių apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Šiaulių AVMI) 2014-08-12 sprendimą Nr. (48)-FR0682-492, kuriuo Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 27591 Lt (7990 Eur) pelno mokestį (toliau – PM), 4772,69 Lt (1382 Eur) PM delspinigius, 2759 Lt (799 Eur) PM baudą, 79644 Lt (23066 Eur) pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), 18638,32 Lt (5398 Eur) PVM delspinigius, 7964 Lt (2306 Eur) PVM baudą, 38145 Lt (11047 Eur) gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 8776,96 Lt (2541 Eur) GPM delspinigius, 3814 Lt (1104 Eur) GPM baudą.

Sprendime nurodyta, Šiaulių AVMI atliko Pareiškėjos PM, PVM, GPM apskaičiavimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą už laikotarpį 2011-01-01 – 2012-12-31. Pareiškėjos veikla – keleivių vežimas taksi lengvaisiais automobiliais ir keleivių vežimas mikroautobusais vietinio (miesto) susisiekimo maršrutu. Nustatyta, kad Pareiškėjos veikla nuostolinga iš eilės keletą metų (2007 – 2012 metais). Pareiškėjos savininkas A. S. iš svainio gyvenimo draugės (B. R.) verslo išlaikymui pasiskolino 400000 Lt su 3 proc. metinėmis palūkanomis (paskola įforminta 2007-09-15 paskolos raštelio, kuris nepatvirtintas notariškai, paskolos grąžinimo terminas 2017-09-15). Nustatyta, kad A. S. į savo įmonę apyvartinių lėšų papildymui 2007–2011 metais įnešė 185000 Lt, 2012 metais į savo įmonę grynųjų pinigų neįnešė.

Pažymėta, jog Šiaulių AVMI 2012 metų birželio, liepos, rugpjūčio ir spalio mėnesiais atliko Pareiškėjos veiklos stebėjimą. Stebėjimo metu Pareiškėjos PVM deklaracijose deklaruojamos pajamos, lyginant su 2011 metų atitinkamais mėnesiais, išaugo apie 56 proc. Šiaulių AVMI stebėjimo laikotarpiu atliko operatyvius patikrinimus bei nustatė Pareiškėjos

vairuotojų administracinės teisės pažeidimus: kvitų keleiviams neišdavimas, pinigų perteklius kasoje. Šiaulių AVMI konstatavo, kad tarp Pareiškėjos savininko ir vairuotojų buvo žodinis susitarimas, t. y. vairuotojai neišduodavo kasos aparato kvitų keleiviams, o neapskaitytus pinigus perduodavo įmonės savininkui; Pareiškėja siekė gauti neapskaitytų pajamų bei išvengti PM ir PVM mokėjimo, dirbtinai sukurti veiklos nuostolį, o Pareiškėjos vairuotojai siekė gauti neapskaitytų ir neapmokestintų darbo užmokesčio pajamų. Šiaulių AVMI, vadovaudamasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (Žin., 2004, Nr. 63-2243, toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalies, bei Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintų Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės) 4 punkto nuostatomis, pritaikiusi ekonominių modelių metodą, bei atsižvelgusi į Pareiškėjos stebėjimo rezultatus, Pareiškėjai už 2011–2012 metus apskaičiavo 379257 Lt (be PVM) nedeklaruotų apmokestinamųjų pajamų (2011 metais – 293115 Lt, 2012 metais – 86142 Lt). Šiaulių AVMI, vadovaudamasi 2002-03-05 Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 (Žin., 2002, Nr. 35-1271, toliau – PVMĮ) 3, 14, 15, 18, 77, 78, 90 straipsnių nuostatomis ir 2001-12-20 Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 (Žin., 2001, Nr. 110-3992, toliau – PMĮ) 4, 5, 7, 11, 17 straipsnių nuostatomis, Pareiškėjai papildomai apskaičiavo 79644 Lt PVM ir 27591 Lt PM.

Taip pat nurodyta, jog Šiaulių AVMI nustatė, kad Pareiškėja 2011–2012 metais už kurą savininkui A. S. pagal kasos išlaidų orderius išmokėjo 254304 Lt (2011 metais – 162838 Lt, 2012 metais – 105283 Lt). Vietos mokesčių administratorius nurodė, kad Pareiškėjos buhalterinėje apskaitoje nėra išmokų už kurą vairuotojams patvirtinančių dokumentų, o Pareiškėjos darbuotojai (vairuotojai) liudijo, jog kurą pirkė už pinigus, gautus iš keleivių pervežimo. Todėl Šiaulių AVMI išmokas už kurą A. S. laikė A. S. iš įmonės gautomis pajamomis, kurios neapmokestintos GPM, bei, vadovaudamasi MAĮ 10 straipsnio nuostatomis ir 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (Žin., 2002, Nr. 73-3085, toliau – GPMĮ) 2 str. 16 d. 1 punkto, 5 str. 1 dalies, 6 str. 1 dalies nuostatomis, Pareiškėjai papildomai apskaičiavo 38145 Lt GPM (2011 metais – 24425 Lt, 2012 metais – 13720 Lt).

Šiaulių AVMI, išnagrinėjusi patikrinimo aktą ir Pareiškėjos pateiktas pastabas, 2014-08-12 sprendimu Nr. (48)-FR0682-492 patvirtino 2014-06-06 patikrinimo aktą Nr. FR0680-434, bei, vadovaudamasi PVMĮ 123 straipsnio, PMĮ 56 straipsnio, GPMĮ 36 str. 2 dalies, MAĮ 96-97 ir 139 straipsnių nuostatomis, Pareiškėjai apskaičiavo 18638,32 Lt PVM, 4772,69 Lt PM ir 8776,96 Lt GPM delspinigius, skyrė 10 proc. dydžio 7964 Lt PVM, 2759 Lt PM, 3814 Lt GPM baudas.

Inspekcija savo sprendime dėl Pareiškėjos skundo motyvų, nurodė šias aplinkybes:

1. Dėl neapskaitytų veiklos pajamų

Sprendime nurodyta, kad MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatos nustato atvejus, kai mokesčių mokėtojai priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą. Vadovaujantis Taisyklių 4 punktu, nurodyta, kad įvertinimas gali būti atliekamas, kai mokesčių administratorius mokesčių mokėtojo mokesstinės prievolės dydžio negali nustatyti įprastine, atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka, nes mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas: 1) apskaičiuojant mokesčius (nepateikia mokesčio deklaracijos, nustatytą tvarka patvirtintos ataskaitos ar kito dokumento, į mokesčio deklaraciją įrašo neteisingus (nepatikimus, prieštarigus) duomenis, mokesčių mokėtojo įsigyto turto vertė ir (ar) asmeninės išlaidos per atitinkamą laikotarpį yra didesnės už deklaruotas pajamas ir kitais atvejais). Taip pat paaiškinta, jog Taisyklių 6.1. punkte nustatyta, kad norėdamas apskaičiuoti mokesčių mokėtojai priklausančią mokėti mokesčio sumą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, mokesčių administratorius konstatuoja faktus bei aplinkybes, kurioms esant gali būti atliktas įvertinimas, t. y. mokesčių administratorius gali priimti sprendimą mokesčių apskaičiuoti pagal įvertinimą tik tada, kai nustatomas bent vienas faktas ar aplinkybė, nurodyta Taisyklių 4 punkte. Vadovaudamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika dėl MAĮ 70 straipsnio taikymo (2007-06-05 nutartis adm. byloje Nr. A-11-603/2007), Inspekcija padarė išvadą, kad mokesčių administratoriaus nustatytas mokėtinės prievolės dydis laikytinas pagrįstu tiek, kiek neperžengia

protingumo, teisingumo kriterijų. Todėl tam, kad būtų paneigtas tokiu būdu nustatytas mokestinės prievolės dydis, mokesčių mokėtojas turi pateikti įrodymus, patvirtinančius, jog nurodytų įvertinimo kriterijų buvo nesilaikyta, t. y. įrodyti, kad mokesčio administratoriaus nustatytas mokestinės prievolės dydis neatitinka protingumo bei teisingumo kriterijų.

Akcentuota, jog atlikto patikrinimo metu Šiaulių AVMI vertino įvairius informacijos šaltinius, t. y. Pareiškėjos pateiktus buhalterinius apskaitos dokumentus, Pareiškėjoje dirbusių ar dirbančių 17 vairuotojų (7 taksi vairuotojų, 10 mikroautobusų vairuotojų) bei Pareiškėjos savininko A. S. rašytinius paaiškinimus, Pareiškėjos operatyvių patikrinimų medžiagą, atsitiktinių keleivių pateiktą filmuotą medžiagą. Sprendime Inspekcija detaliam aptarė Pareiškėjos savininko 2012-05-25 paaiškinime nurodytas aplinkybes dėl vykdytos Pareiškėjos veiklos ypatybių, apskaitos dokumentų išrašymo už suteiktas paslaugas.

Sprendime nurodyta, jog Pareiškėja už 2011 metus deklaravo 525372,20 Lt gautas pajamas (be PVM), 2012 metus deklaravo 641153,52 Lt gautas pajamas (be PVM). Pareiškėjos pajamos iš taksi veiklos vidutiniškai 2011 metais sudarė 23,51 proc., o iš mikroautobusų veiklos – 72,57 proc. visų Pareiškėjos pajamų. Pareiškėjos pajamos iš taksi veiklos 2012 metais sudarė 29,14 proc., o iš mikroautobusų veiklos – 70,85 proc. visų Pareiškėjos pajamų. Klientai – įmonės už taksi paslaugas atsiskaito mokėjimo pavedimais per banką, o klientai – fiziniai asmenys atsiskaito grynaisiais pinigais. 2011 metais taksi automobiliai pagal kuro nurašymo aktus bei kelionės lapus nuvažiavo 225373 kilometrus, Pareiškėja gavo pajamų per kasą 4760 Lt, visos taksi pajamos, įskaitant įmonių atsiskaitymus, sudarė 123501 Lt, o mikroautobusai pagal kuro nurašymo aktus bei kelionės lapus nuvažiavo 718571 kilometrą, pajamos iš mikroautobusų veiklos sudarė 381258,75 Lt. 2012 metais taksi automobiliai pagal kuro nurašymo aktus bei kelionės lapus nuvažiavo 214213 kilometrų, Pareiškėja gavo pajamų per kasą 89357,12 Lt, visos taksi pajamos įskaitant įmonių atsiskaitymus sudarė 186850 Lt, o mikroautobusai pagal kuro nurašymo aktus bei kelionės lapus nuvažiavo 620410 kilometrų, pajamos iš mikroautobusų veiklos sudarė 454302,78 Lt.

Anot Inspekcijos, Šiaulių AVMI Operatyvaus kontrolės skyrius atliko Pareiškėjos operatyvius patikrinimus, kurių metu nustatyti Pareiškėjos taksi ir mikroautobusų vairuotojų administracinės teisės pažeidimai: kvitų keleiviams neišdavimas, pinigų perteklius kasoje. Operatyvaus patikrinimo 2011-08-19 pažymoje Nr. OP-809/1 nurodoma, kad Pareiškėjo maršrutinio miesto taksi vairuotojas-kasininkas A. J. , dirbdamas su elektroniniu kasos aparatu (EKA) neužtikrino, kad kasos aparatu apskaitytų pinigų kiekis sutaptų su kasos aparato kasoje ir kasos operacijų atlikimo vietoje laikomu pinigų kiekiu. Operatyvaus patikrinimo 2012-05-31 pažymoje Nr. OP-562 nurodoma, kad 2012-05-24 operatyvaus patikrinimo metu Pareiškėjo dispečerinėje, adresu: (duomenys neskelbtini), rasta dirbanti užsakymų priėmėja R. D. , kuri raštu paaiškino, kad dispečerinėje dirba užsakymų priėmėja pirmą darbo dieną, darbo sutarties neturi. Šiaulių apygardos teismas 2013-03-12 nutarimu administracinėje byloje Nr. ATP-133-309/2013 už šį pažeidimą A. S. skyrė 3000 Lt baudą. Operatyvaus patikrinimo 2012-08-31 pažymoje Nr. OP-767 nurodoma, kad 2012-07-27 19:30 val., esant tarnybiniam būtinumui, atliktas kontrolinis taksi paslaugos pirkimas pas taksi vairuotoją B. V. , t. y. važiuota maršrutu nuo Lyros g. 20, Šiauliai, iki Tilžės g. 63a, Šiauliai, esančios kavinės-viešbučio „Tomas“, už kelionę sumokant 5,00 Lt. Taksi vairuotojas B. V. vežė klientą už atlygį automobiliu, neįjungęs taksometro, neišrašė ir neišdavė pinigų priėmimo kvito. 2012-08-08 15:45 val. paskambinus į įmonės dispečerinę užsakyta taksi paslauga, kurią atliko taksi vairuotojas A. K. , dirbdamas jam pavestą darbą ne pagal savo darbo grafiką, t. y. minėtą dieną jam buvo nustatyta išeiginė. Atliekant tolimesnius kontrolės veiksmus nustatyta, kad A. K., nuo 2012-08-05 dirbdamas taksi automobiliu, kuriame įrengtas taksometras, nepildė taksometro kasos operacijų žurnalo. Patikrinimui A. K. nepateikė kelionės lapo. 2012-08-25 apie 11:20 val. atliktas kontrolinis keleivio vežimo paslaugos pirkimas, vairavo įmonės vairuotojas-konduktorius P. P. . P. P., paėmęs iš keleivės 2,00 Lt už vežimo paslaugas, jų neapskaitė EKA ir kartu su grąža neišdavė EKA kvito. 2012-08-30 16:04 val. atliktas kontrolinis keleivio vežimo paslaugos pirkimas, vairavo įmonės vairuotojas-konduktorius A. V. ; suskaičiavus grynųjų pinigų likutį, EKA kasoje, nustatytas 46,00 Lt perteklius. A. V. raštu paaiškino, kad grynųjų pinigų perteklius EKA kasoje

susidarė todėl, kad Ginkūnuose įlipantiems keleiviams neišduoda EKA kvitų ir neapskaito iš minėtos vietovės keleivių gautų pajamų EKA. Operatyvaus patikrinimo 2012-11-16 pažymoje Nr. OP-1029 nurodoma, kad 2012-10-13 apie 16:45 val. atliktas kontrolinis keleivio vežimo paslaugos pirkimas, vairavo įmonės vairuotojas-konduktorius V. B. . V. B., paėmęs iš keleivio 2,00 Lt už vežimo paslaugą, jų neapskaitė EKA ir kartu su graža neišdavė EKA kvito, suskaičiavus grynujų pinigų likutį, kasoje nustatytas 37,00 Lt perteklius. Įmonės vairuotojui A. K. 2012-09-18 surašytas administracinio teisės pažeidimo protokolas, kadangi jis nepildė taksometro kasos operacijų žurnalo; vairuotojui V. B. 2012-10-17 surašytas administracinio teisės pažeidimo protokolas, kadangi jis už važiavimo paslaugą paėmė pinigus, tačiau kvito neišdavė. Operatyvaus patikrinimo 2012-11-16 pažymoje Nr. OP-1029 nurodyta, kad 2012-11-14 įmonėje dirbo viso 25 samdomi darbuotojai, iš jų: 13 maršrutinių mikroautobusų vairuotojų – 0,75 etato; 1 maršrutinio mikroautobuso vairuotojas – 0,5 etato; 4 lengvųjų automobilių taksi vairuotojai – 0,75 etato; 4 užsakymų priėmėjos – pilnu etatu; 1 vadybininkė – pilnu etatu; 1 vadybininkas – po 2 valandas tris dienas per savaitę; 1 vairuotojas – 0,25 etato. Nustatyta, kad 2011 m. darbuotojų darbo užmokestis sudarė 400-600 Lt, 2012 m. darbuotojų darbo užmokestis sudarė 640-850 Lt.

Anot Inspekcijos, Šiaulių AVMI nustatė, kad Pareiškėjos vieno automobilio vidutinės vieno mėnesio pajamos sudaro 1931 Lt, kurios yra nepakankamos, kad taksi automobilius vairuojantys įmonės darbuotojai gautų bent minimalaus įstatymo nustatyto dydžio (800 Lt) darbo užmokesčius, padengtų išlaidas, susijusias su pagrindinės veiklos sąnaudomis (vienam automobiliui tenkančios vidutinės vieno mėnesio išlaidos 1283 Lt), leistų kaupti įmonės veiklos plėtrai reikalingas lėšas, leistų sukaupti pelną. Šiaulių AVMI nurodė, kad, vykdant Pareiškėjos veiklos stebėjimą 2012 metų birželio, liepos, rugpjūčio, spalio mėnesiais, Pareiškėjos pajamos, lyginant su 2011 metų atitinkamais mėnesiais, išaugo 56 proc. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja 2011 metais gavo 523420 Lt pajamų, o 2012 metais stebėjimo momentu Pareiškėjos pajamos išaugo net 56 proc., Šiaulių AVMI apskaičiavo 2011 metais 293115 Lt (523420 x 56 proc.) neapskaitytų pajamų; nustatyta, kad stebėjimo momentu 2012 metų birželio, liepos, rugpjūčio, spalio mėn. pajamos buvo 21,6045 proc. didesnės, nei 2012 metų sausio – gegužės, rugsėjo, lapkričio, gruodžio mėn., todėl 2012 metais apskaičiavo 86142 Lt (398722 Lt x 21,6045 proc.) neapskaitytų pajamų. Šiaulių AVMI konstatavo, kad Pareiškėja neapskaitė visų gautų iš keleivių vežimo veiklos pajamų, nes keleiviams nebuvo išduodami kasos aparatų kvitai ir neapskaitomi pinigai kasos aparate už keleivių pervežimą.

Sprendime pažymėta, kad 2012 metais taksi automobiliai nuvažiavo 11160 kilometrų (225373-214213) mažiau, nei 2011 metais, tačiau Pareiškėja už keleivių vežimo paslaugas 2012 metais gavo 63349 Lt (186850 Lt - 123501 Lt) pajamų daugiau, nei 2011 metais. Mikroautobusai 2012 metais nuvažiavo 98161 kilometrų (718571-620410) mažiau, nei 2011 metais, tačiau Pareiškėja už keleivių vežimo paslaugas 2012 metais gavo 73044,03 Lt (454302,78 Lt - 381258,75 Lt) pajamų daugiau, nei 2011 metais. Minėtos aplinkybės, Inspekcijos nuomone, įrodo, kad Pareiškėja savo buhalterinėje apskaitoje neapskaitė visų gautų pajamų, o apskaičiuodama mokesčius, į tikrinamojo laikotarpio pridėtinės vertės mokesčio ir pelno mokesčio deklaracijas įrašė neteisingus (nepatikimus, prieštarungus) duomenis apie gautas pajamas ir apskaitą tvarkė nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, todėl Pareiškėjos pajamos, PVM ir PM už tikrinamąjį laikotarpį pagrįstai apskaičiuotos pagal MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas, taikant ekonominių modelių metodą.

2. Dėl A. S. pajamų

Nurodyta, kad Pareiškėja 2011–2012 metais už kurą savininkui A. S. pagal kasos išlaidų orderius išmokėjo 254304 Lt (2011 metais – 162838 Lt, 2012 metais – 105283 Lt) sumą, kurią Šiaulių AVMI traktavo kaip A. S. iš įmonės gaunamas pajamas, kurios neapmokestintos GPM. Pagal kasos išlaidų orderius pinigai už kurą buvo išmokami tik A. S. , o ne Pareiškėjos darbuotojams-vairuotojams.

Sprendime Inspekcija aptarė Pareiškėjos darbuotojų Inspekcijai duotus paaiškinimus, kuriuose vairuotojai patvirtino, jog kurą pildavosi ir kuro išlaidas dengdavosi patys iš keleivių surinktų pinigų (2014-04-18 B. S. , 2014-04-23 A. A. , 2014-04-24 R. E. , 2014-04-15 V. P. ,

201-04-14 V. S. paaiškinimai). Atsižvelgdama į aptartas aplinkybes, Inspekcija konstatavo, kad Šiaulių AVMI pagrįstai 254304 Lt išmokas už kurą traktavo, kaip A. S. gautas pajamas, nes vairuotojai pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad kurą apmokėdavo iš keleivių surinktų pinigų, o pagal kasos išlaidų orderius pinigai už kurą buvo išmokami tik A. S., o ne Pareiškėjos darbuotojams-vairuotojams.

Pareiškėja nesutinka su patikrinimo akte ir sprendime padarytomis išvadomis bei papildomai priskaičiuotais mokesčiais ir su jais susijusiomis sumomis, bei prašo panaikinti 2014-11-14 Inspekcijos sprendimą Nr. 69-140, remdamasi žemiau išdėstytais argumentais ir faktinėmis aplinkybėmis.

1. Dėl faktinių aplinkybių.

Pareiškėja nurodo, kad tiek Šiaulių AVMI, tiek Inspekcija, nagrinėdamos pateiktas pastabas ir skundą, nevertino ir nekommentavo juose nurodytų aplinkybių ir argumentų, patikrinimo akte pastebėtų trūkumų bei prieštaravimų. Tvirtinama, kad visi prašomi Pareiškėjos buhalterinės apskaitos ir kiti dokumentai perduoti Šiaulių AVMI dokumentų poėmio aktais 2014-03-03 Nr. 1, 2014-04-02 Nr. 1 ir 2014-04-16 Nr. 3, tačiau Šiaulių AVMI specialistė, priimdama Pareiškėjos dokumentus, jų nesunumeravo. Dokumentai poėmio aktų grafose „Dokumento lapų skaičius arba dokumentų bylos lapų skaičius“ registruoti, nurodant tik priimtų bylų kiekį. Be to, ginčijamo 2014-06-06 patikrinimo akto 3 punkte (akto 3 lapas) nurodyta, jog „iš A. S. įmonės 2004-04-13 paimti reikalingi mokestiniam patikrinimui atlikti dokumentai, surašyti dokumentų poėmio aktai Nr. FR0707-675, Nr. FR0707-999, Nr. FR0707-1316“, t. y. poėmio aktų datos ir numeriai nesutampa su Pareiškėjai įteiktais ir pasirašytais poėmio aktų egzempliorių numeriais. Tai esą rodo, kad Pareiškėjos mokestinis patikrinimas buvo atliktas atmetinai, nesilaikant teisės aktų nuostatų ir poįstatyminių teisės aktų, reglamentuojančių mokesčių mokėtojų patikrinimų tvarką, reikalavimų, kas sąlygojo nepagrįsto ir naikintino Šiaulių AVMI sprendimo priėmimą.

Pareiškėja mano, kad informacija apie jos savininko paskolas mokesčių administratoriui turi būti teikiama apie 2012 metais ir vėlesniais metais sudarytus sandorius, o paskolos sandorio sudarymo metu (2007 m.) A. S. prievolės – teikti mokesčių administratoriui informaciją apie gautas paskolas, nebuvo, be to, vadovaujantis sandorio sudarymo metu galiojusiomis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.871 straipsnio nuostatomis, paskolos sutartims notarinė forma nebuvo reikalinga.

Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius vadavosi tik prielaidomis, teigdamas, kad A. S. pasiskolinimas iš fizinio asmens tebuvo formalus paskolos forminimas, siekiant mokestinės naudos įmonėje, imituojant lėšų paskolinimą įmonei, paskolos dydis galimai buvęs gautos įmonėje neapskaičytos pajamos (patikrinimo akto 7 puslapis); šių savo teiginių nepagrįsdamas jokiais faktiniais įrodymais. Vien tai, kad veikla nebuvo pelninga, esą nesudaro pagrindo teigti, kad Pareiškėja buvo naudojama, siekiant mokestinės naudos. Mokesčių administratorius, turėdamas jam suteiktas teises priemones ir galimybes, galėjo atlikti išsamų tyrimą, siekiant nustatyti, ar paskolos davėjas turėjo lėšų paskolos suteikimui, tačiau nesiėmė visų galimų priemonių išsamiam ir visapusiškam patikrinimui atlikti. Pabrėžiama, kad Šiaulių AVMI 2014-01-24 operatyvaus patikrinimo pažymoje Nr. FR1042-697 konstatavo, kad „atlikus operatyvų patikrinimą, pagal A. S. pateiktus dokumentus ir mokesčių administratoriaus turimus duomenis nustatyta, kad A. S. turėjo galimybę daryti įnašus savo įmonės apyvartinių lėšų papildymui, turėjo lėšų draudimo įmokoms ir pragyvenimui“.

Pasak Pareiškėjos, mokesčių administratoriaus nuomonė dėl Pareiškėjos formalus atlyginimų dydžių nustatymo, siekiant mokestinės naudos, nepagrįsta faktiniais įrodymais, nes atlyginimai buvo mokami atsižvelgiant į rinkos situaciją, laikantis teisės aktų reikalavimų (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus minimalius mėnesinės algos dydžius (2011 m. – 800 Lt, nuo 2012 m. rugpjūčio mėnesio – 850 Lt)).

Pareiškėja mano, kad mokesčių administratorius rėmėsi neteisingais faktais, klaidingai vertino patikrinimo metu Šiaulių AVMI pateiktus Pareiškėjos buhalterinės apskaitos dokumentus, nes Pareiškėjos savininkas A. S. visas kasos operacijas vykdė, vadovaudamasis

teisės aktų reikalavimais, o tai patvirtina buhalterinės apskaitos dokumentai.

Be to, Pareiškėja tvirtina, kad mokesčių administratoriaus patikrinimo akte minimi paaiškinimų faktai yra neteisingi (turinys neatitinka tikrovės), nes iš fizinių asmenų priimtus pinigus vairuotojai perduodavo Pareiškėjos savininkui, įforminant tai dokumentuose, ką patvirtina Pareiškėjos tikrinamojo laikotarpio buhalterinės apskaitos dokumentai (kasos pajamų orderiai). Tuo tarpu, Pareiškėjos vairuotojų apklausų metu surinkta ir patikrinimo akte išdėstyta informacija yra abstrakti, prieštaringa, neišsami, fragmentiška, daugeliu atvejų neatitinkanti tikrovės, nepagrįsta papildomais įrodymais, prieštarauja Pareiškėjos buhalterinės apskaitos dokumentų duomenims. Esą yra natūralu, kad Pareiškėjos darbuotojai apklausų metu negalėjo atsiminti prieš kelis metus vykusių faktų ir aplinkybių, įvykių detalių bei ūkinių operacijų sumų.

Pareiškėjos savininkui nėra žinomi atvejai, kad vairuotojai neapskaitytų gaunamų pajamų. Pažymima, kad administracinėn atsakomybėn buvo patraukti darbuotojai kaip atskiri fiziniai asmenys, o ne Pareiškėjos vadovas, Pareiškėja, t. y. pavieniai administracinių teisės pažeidimų protokolai už įvairius (skirtingus) pažeidimus vairuotojams kaip fiziniams asmenims negali būti vertinami kaip Pareiškėjos pažeidimas, taip pat negali būti prielaida preziumuoti dėl pažeidimų sistemingumo.

Pabrėžiama, jog patikrinimo akte yra konstatuota, kad Pareiškėjos kasos aparatų kontrolinės juostos Šiaulių AVMI nebuvo pateiktos, nors visos Šiaulių AVMI prašomos Pareiškėjos kontrolinės juostos buvo pateiktos vyr. specialistei Z. M. kartu su kitais Pareiškėjos buhalterinės apskaitos dokumentais. Teigiama, kad, priimant Pareiškėjos kontrolines juostas, Šiaulių AVMI teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo surašytas dokumentų poėmio aktas, jokio dokumento, liudijančio prašomų buhalterinės apskaitos dokumentų priėmimą, Šiaulių AVMI Pareiškėjai nepateikė, todėl mokesčių administratorius, tinkamai neįformindamas poėmio, pažeidė dokumentų paėmimo taisykles ir tvarką, tuo sudarydamas prielaidas nepagrįstiems teiginiams.

Dėl patikrinimo akte nurodyto, kad atsitiktiniai keleiviai (ne VMI darbuotojai) pateikė Šiaulių AVMI filmuotą medžiagą, kurioje užfiksuoti galimi kasos aparatų naudojimo taisyklių pažeidimai, pažymima, kad su filmuota medžiaga A. S. supažindintas nebuvo, ji nebuvo pridėta prie 2014-06-06 patikrinimo akto Nr. FR0680-434 kaip priedas, todėl ši informacija ir joje užfiksuotų duomenų tikrumas bei patikimumas vertintini kritiškai, negalint pasisakyti dėl to, ar užfiksuotas būtent Pareiškėjos transportas. Atkreipiamas dėmesys į tai, jog patikrinimo akte nurodyta, kad Pareiškėjos mikroautobusuose galimas vežamų keleivių skaičius – 15, vežimo įkainis 2 Lt, galimai neapskaitytos pajamos 30 Lt, tačiau Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu neturėjo transporto priemonių, kuriose sumontuota 15 sėdimų vietų keleiviams, todėl tvirtinama, kad patikrinimo akte užfiksuota klaidinga informacija.

Vadovaudamasi Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. VA-87 (Žin., 2004, Nr. 80-2876: 2005, Nr. 2-26; 2006, Nr. 42-1551) patvirtintų mokestinių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir patvirtinimo taisyklių 80 ir 81 punktais, nustatančiais, kad pažeidimo nustatymo faktas turi būti pagrindžiamas įrodymais, kuriais remdamasis pareigūnas konstatuoja pažeidimą, o prie mokėtoju įteikiamo patikrinimo akto turi būti pridedami pažeidimo nustatymo faktą pagrindžiantys įrodymai, Pareiškėja teigia, jog patikrinimo akte, remiantis filmuota medžiaga, daromos prezumpcijos ir nepagrįstos prielaidos, vartojamos frazės „galimai“, „tikėtina“, „galimai tendencingai“, kas liudija, kad mokesčių administratorius, neturėdamas neginčijamų įrodymų, priimdamas sprendimą, vadovavosi tik prielaidomis, pažeidė aukščiau minėtus taisyklių punktus.

Teigiama, kad patikrinimo akte mokesčių administratorius neteisingai konstatavo, kad, atsižvelgus į taksi nuvažiuotų kilometrų kiekį ir taksi automobilio pajamas, vieno kilometro kaina įmonėje 2011 m. ~ 0,55 Lt, 2012 m. ~ 0,87 Lt, nes neteisingai vertino patikrinimo metu surinktus duomenis. Taksi automobilio nuvažiuotų kilometrų kiekis susideda iš darbo metu nuvažiuoto kilometrų kiekio, vežant klientus, vykstant pas klientus, taip pat taksi automobilio kelionių ne darbo tikslais (patikrinimo akte nurodoma, kad taksi paslaugoms teikti naudojami vairuotojų nuosavi automobiliai). Pasak Pareiškėjos, realų darbo metu nuvažiuotų kilometrų

kiekį atspindi mokesčių administratoriui pateikti kelionės lapai ir kiti buhalterinės apskaitos dokumentai, o mokesčių administratoriaus klaidingu skaičiavimu negali būti vadovaujamos papildomų mokesčių sumų apskaičiavimui.

2. Dėl mokesčių administratoriaus apskaičiuotų GPM sumų.

Nurodoma, jog mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėjos įformintos išmokos savininkui A. S. (2011 m. – 162838 Lt, 2012 m. sausio – gegužės mėnesiais 91466 Lt) yra fizinio asmens gautos mokesčiais neapmokestintos išmokos iš įmonės, vadovaudamasis vien klaidinga vairuotojų apklausų metu surinkta informacija dėl kuro įsigijimo lėšų šaltinio.

Pareiškėja pažymi, jog kuras buvo naudojamas ekonominei veiklai vykdyti – teikti keleivių vežimo paslaugas, o automobilių kuro apskaita buvo vedama griežtai laikantis teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų: pildomi kelionės lapai, apskaitomi kuro kvitai, kuro nurašymo aktai, kuras nurašomas pagal įmonės savininko patvirtintas kuro normas, buhalterinės apskaitos duomenys sutampa su darbo grafikų duomenimis. Be to, mokesčių administratorius patikrinimo metu nenustatė jokių kuro apskaitymo tvarkos pažeidimų pas Pareiškėją.

Pasak Pareiškėjos, savininkas A. S. už savo lėšas pylė kurą į Pareiškėjos veikloje naudojamus automobilius, vėliau kurui išleistus pinigus savininkas A. S. paimdavo iš Pareiškėjos kasos, išrašydamas kasos išlaidų orderius. Akcentuota, jog patikrinimo akte yra nurodyta, kad „mokestinio patikrinimo metu, pagal A. S. įmonės buhalterinės apskaitos dokumentų duomenis nustatyta, kad kuro sąnaudos įmonės apskaitoje grįstos kuro pirkimo kvitais, kuriuose pirkėja nurodyta Pareiškėja. Mokestiniam patikrinimui pateikti mikroautobusų ir lengvųjų taksi kelionės lapai su vairuotojų pavardėmis, yra parašai, juose yra duomenys apie pravažiuotus kilometrus, mėnesio įplaukas, pervežtų keleivių skaičių ar iš keleivių gautas pajamas“ (patikrinimo akto 4 psl.). Atsižvelgdama į mokestinio patikrinimo metu nustatytą kuro apskaitos praktiką ir realiai įvykusias ūkines operacijas, Pareiškėja daro išvadą, kad mokesčių administratorius neteisingai įvertino patikrinimo metu nustatytus faktus ir Pareiškėjos pateiktus buhalterinės apskaitos dokumentus ir netinkamai pritaikė MAĮ 10 straipsnyje įtvirtintą turinio viršenybės prieš formą principą, nes išmokos Pareiškėjos savininkui yra kompensacija už iš asmeninių lėšų įsigytą kurą, panaudotą Pareiškėjos ekonominėje veikloje. Tai, jog mokesčių administratorius nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių, kad Pareiškėja atliko mokėjimus vairuotojams už neva jų įsipiltą kurą, Pareiškėjos nuomone, dar kartą patvirtina faktą, kad kurą, naudojamą Pareiškėjos veikloje, pirkė A. S. savo asmeninėmis lėšomis, kurias Pareiškėja kompensavo ir kurios negali būti traktuojamos kaip A. S. gautos mokesčiais neapmokestintos išmokos iš Pareiškėjos.

3. Dėl mokesčių administratoriaus apskaičiuotų PM ir PVM sumų.

Dėl mokesčių administratoriaus už 2011 ir 2012 metus apskaičiuotų 27591 Lt PM ir 79644 Lt PVM bei su jais susijusių sumų, Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius parinko netinkamą metodą, kurį taikydamas nepagrįstai, naudojo netikslius, abejotinus, netinkamus informacijos šaltinius, kurie parinktam ekonominių modelių metodui negali būti naudojami. Tai sąlygojo neteisingą ir nepagrįstą papildomų mokesčių apskaičiavimą Pareiškėjai.

Pareiškėja pakartoja, kad mokesčių administratoriaus naudotas informacijos šaltinis – atsitiktinių keleivių vaizdo įrašai – vertintinas itin kritiškai, neatitinka objektyvumo, protingumo bei teisingumo kriterijų, kurių imperatyviai reikalauja laikytis teismai savo teisminėje praktikoje, taikant konkretų metodą, apskaičiuojant mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Pareiškėja dėsto, jog patikrinimo akte nurodyta, kad buvo analizuota ir įvertinta operatyvių patikrinimų, kuriuos atliko mokesčių administratorius 2012 m. vykdydamas įmonės veiklos stebėjimą, medžiaga. Vadovaudamasi MAĮ 115 str. 3 dalies nuostatomis, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. VA-128 „Dėl operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 107-4025), Pareiškėja pažymi, kad minėtuose įstatymuose ir taisyklėse nėra numatyta mokesčių administratoriaus teisė atlikti mokesčių mokėtojo stebėjimą operatyvaus patikrinimo metu.

Remdamasi MAĮ 2 str. 23 dalies nuostatomis, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. VA-108 „Dėl mokestinio tyrimo atlikimo taisyklių, pranešimo apie nustatytus trūkumus ir/ar prieštaravimus FR0687 formos ir užduoties vizituoti/kontroliuoti mokesčių mokėtojo veiklą FR0688 formos patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 88-3258; 2009, Nr. 69-2833) Pareiškėja tvirtina, kad mokesčių mokėtojo veiklos kontrolė (stebėjimas) gali būti atliekamas tik mokestinio tyrimo metu, bet ne atliekant operatyvų patikrinimą. Todėl esą 2012 m. operatyvių patikrinimų metu surinkta informacija negali būti traktuojama kaip Pareiškėjos stebėjimas, bei naudojama, taikant netiesioginius mokesčių apskaičiavimo būdus.

Be to, Pareiškėjai nėra aišku, kokiais laikotarpiais buvo vykdomas jos veiklos stebėjimas. Patikrinimo akto 8 puslapyje ir patikrinimo akto 8-9 puslapiuose pateikiamoje lentelėje nurodoma, kad Pareiškėjos stebėjimas buvo vykdomas 2012 m. liepos, rugpjūčio ir spalio mėnesiais, tačiau mokesčių administratoriaus pateikiamuose skaičiavimuose lyginti Pareiškėjos PVM deklaracijų duomenys, naudojami ir 2012 m. birželio mėnesio duomenys.

Pažymima, kad patikrinimo akto 12 priede „A. S. įmonės palyginamoji pajamų padidėjimo stebėjimo lentelė“ pateikti Pareiškėjos PVM deklaracijų duomenys, lygintos 2011 m. ir 2012 m. atitinkamų mėnesių PVM deklaracijos. Patikrinimo akte nurodyta, kad vykdant Pareiškėjos stebėjimą 2012 m. liepos, rugpjūčio ir spalio mėnesiais Pareiškėja deklaravo didesnes pardavimo pajamas lyginant su 2011 m. atitinkamais mėnesiais ir konstatuota, kad 2012 m., vykdant stebėjimą, pardavimų pajamos padidėjo 56 % lyginant su 2011 m. atitinkamų mėnesių duomenimis. Pasak Pareiškėjos, toks vertinimas nėra objektyvus ir teisingas, kadangi remiantis patikrinimo akto 12 priede pateikiamais Pareiškėjos PVM deklaracijų duomenimis, Pareiškėjos pardavimų pajamos 2012 m. lyginant su 2011 m. atitinkamų mėnesių duomenimis buvo didesnės ir tais mėnesiais, kuriais stebėjimas nebuvo vykdomas (2012 m. kovo, balandžio, gegužės, birželio, rugsėjo, lapkričio, gruodžio mėn.). Mokesčių administratorius Pareiškėjos patalpose vykdė tik taksi veiklos stebėseną (stebima dispečerių veikla, užsakymų priėmimas); patikrinimo akte nėra detalizuojami stebėsenos metu atlikti veiksmai, datos ir kt. informacija. Pareiškėjos duomenimis, jos pajamos iš taksi veiklos vidutiniškai 2011 m. sudarė 23,51 %, iš mikroautobusų veiklos – 72,57 % visų pajamų, 2012 m. įmonės pajamos iš taksi veiklos sudarė 29,14 %, o iš mikroautobusų veiklos – 70,85 % visų įmonės pajamų.

Akcentuojama, kad LVAT yra nurodęs, jog, siekiant mokesčio bazę nustatyti netiesiogiai, svarbu įsitikinti, kad laikotarpiu, kuriuo apskaičiuojama mokesčio bazė, nepakito situacija rinkoje, infliacijos lygis, o taip pat nepasikeitė mokesčio mokėtojo veiklos pobūdis (pvz., neišaugo ar nesumažėjo pardavimų apimtys, iš esmės nepasikeitė prekių ar paslaugų asortimentas ir kt.). Tvirtinama, kad patikrinimo metu mokesčių administratorius, taikydamas ekonominių modelių metodą, turi pasirinkti tokį vertinimo būdą, kurį naudojant apskaičiuotas mokestinės prievolės dydis būtų kuo tikslesnis. Turi būti vertinamos visos tiesioginę įtaką turinčios reikšmingos aplinkybės, jeigu jų įtaka gali būti objektyviai įvertinta. Taikant ekonominių modelių metodą, surinktiems duomenims įvertinti turi būti parinktas realus ekonominis modelis, kurį naudodamas mokesčių administratorius turi atlikti ekonomiškai pagrįstus skaičiavimus (Taisyklių 27 punktus).

Pareiškėja paaiškino, jog, vadovaujantis 2011 ir 2012 m. A. S. pasirašytais įsakymais „Dėl lengvųjų automobilių taksi paslaugų tarifų“, 2011 ir 2012 m. laikotarpiu tarifai kito (už nuvažiuoto kelio 1 km mieste 2011 m. 1,40 Lt, 2012 m. 1,8 Lt, t. y. 2012 m. 1 km tarifas padidėjo 28,5 %), be to, 2012 m. padidėjo darbuotojų dirbtų valandų skaičius, keitėsi darbuotojų skaičius, 2012 m. Pareiškėja pradėjo teikti dispečerių paslaugas asmenims, dirbantiems pagal verslo liudijimus, tokiu būdu buvo gauta papildomų pajamų, tačiau mokesčių administratorius minimų faktų nevertino. Teigiama, kad mokesčių administratoriaus vykdytas Pareiškėjos veiklos stebėjimas 2012 m. pardavimo pajamų didėjimui įtakos neturėjo, t. y. pardavimų augimas buvo sąlygotas kitų, mokesčių administratoriaus patikrinimo metu nevertintų faktų ir priežasčių (tarifų didinimas, papildomos pajamos už dispečerių paslaugas asmenims, dirbantiems pagal verslo liudijimus), o mokesčio administratoriaus nustatytas mokestinės prievolės dydis neatitinka protingumo bei teisingumo kriterijų, būtinų taikant

mokesčių apskaičiavimą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą. Esą mokesčių administratorius šališkai vertino Pareiškėjos pateiktus buhalterinės apskaitos dokumentus, rėmėsi prielaidomis, nepagrįstomis išvadomis, neobjektyviai įvertino informaciją, selektyviai rinko duomenis, kurių pagrindu atliko neteisingus skaičiavimus ir apskaičiavo nepagrįstas papildomas mokesčių sumas.

Pareiškėja akcentuoja, kad mokesčių administratorius netinkamai parinko ekonominių modelių metodą, analizuodamas netinkamus ir nepagrįstus informacijos šaltinius, padarė netinkamas išvadas ir jų pagrindu Pareiškėjai nustatė nepagrįstas papildomas mokesčines prievoles, pažeisdamas MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatas, todėl ginčijamas 2014-11-14 sprendimas yra naikintinas.

Pabrėžiama, kad Pareiškėjos savininkas A. S. patikrinimo metu bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, geranoriškai teikė dokumentus bei paaiškinimus.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies, Inspekcijos sprendimas dėl nurodymų sumokėti PVM, PM ir su šiais mokesčiais susijusius sumas keistinas, kitoje dalyje Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad ginčas tarp šalių vyksta dėl papildomai apskaičiuoto PVM, PM ir su šiais mokesčiais susijusių sumų, konstatavus aplinkybes, jog Pareiškėja, užsiimanti keleivių pervežimo (lengvaisiais taksi ir maršrutiniais taksi automobiliais) veikla tikrinamuoju laikotarpiu savo buhalterinėje apskaitoje neapskaitė visų gautų pajamų. Mokesčių administratoriaus nuomone, mokestinio patikrinimo metu nebuvo galimybės Pareiškėjos mokesčių bazę nustatyti ir mokėtinus mokesčius apskaičiuoti mokesčių įstatymo nustatyta tvarka, kadangi iš Šiaulių AVMI surinktos informacijos nustatyta, jog teikiant pervežimo paslaugas, pas Pareiškėją nebuvo laikomasi teisės normų, reglamentuojančių tiek tokių paslaugų teikimą, tiek iš paslaugų teikimo gautų pajamų apskaitymą: suteikus pervežimo paslaugas, už paslaugų teikimą nebuvo išduodami apskaitos dokumentai, pinigų priėmimo dokumentai; paslaugų gavėjai vežami neįjungus taksometro, pas vairuotojus, kurie priimdavo grynuosius pinigus iš keleivių, nustatomas grynujų pinigų kasoje perteklius ir pan., todėl mokesčių administratorius Pareiškėjos mokesčių bazę nustatė ir mokesčius apskaičiavo taikydamas specialų mokesčių apskaičiavimo metodą, numatytą MAĮ 70 straipsnyje – pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą. Pareiškėjos 2011–2012 metų mokesčių bazė buvo apskaičiuota, pritaikius mokesčių administratoriaus nustatytą pajamų padidinimo koeficientą (koeficientas nustatytas, palyginus mokesčių administratoriaus atliktų stebėjimų metu nustatytą pajamų dydį su pajamomis, kurios buvo gautos nevykdant stebėjimo). Taip pat ginčas tarp šalių vyksta dėl Pareiškėjai, kaip išskaičiuojančiajam asmeniui, apskaičiuoto GPM ir su juo susijusių sumų, konstatavus, jog Pareiškėjos savininkui pagal kasos išlaidų orderius išmokėti grynieji pinigai, kaip patirtų kuro išlaidų kompensacija, laikytini Pareiškėjos savininko pajamomis, kadangi pagal mokesčių administratoriaus surinktą informaciją (taip pat ir Pareiškėjos darbuotojų paaiškinimus) Pareiškėjos direktorius kuro neįsigydavo, kurą įsigydavo patys vairuotojai, o apskaitos dokumentų, kuriais buvo atsiskaitoma su vairuotojais ginčo byloje nėra pateikta.

Iš Pareiškėjos skundo matyti, jog jame dėstoma visa eilė procedūrinio pobūdžio pažeidimų dėl patikrinimo atlikimo procedūrų, panaudotos informacijos, surinktų įrodymų leistinumą. Pareiškėja skunde laikosi pozicijos, kad jos patikrinimas atliktas atmetinai, Pareiškėjos teikiamų dokumentų poėmio aktai įforminti netinkamai, nepagrįstai prioritetas teiktas prieštaringsiems darbuotojų (kurie galbūt negalėjo prisiminti prieš kelis metus vykusių įvykių) paaiškinimams. Pareiškėja nurodo, jog jos buhalterinė apskaita yra vedama tinkamai, visus vairuotojų už paslaugų teikimą gautus pinigus Pareiškėjos savininkas tinkamai apskaitydavo. Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratorius, atlikdamas tikrinimą, pažeidė patikrinimo atlikimą reglamentuojančių norminių aktų reikalavimus, t. y. savo akte nurodomų teiginių nepagrindė objektyviais ir patikimais įrodymais, patikrinimo akte nurodė tik prielaidas, akte nurodė klaidinančią informaciją dėl nepateiktų kontrolinių juostų, automobilyje esančių sėdimų vietų.

Pareiškėjos teigimu, nepagrįstai buvo remtasi trečiųjų asmenų pateikta filmuota medžiaga, kuri nėra pridėta kaip priedas prie patikrinimo akto ir su kuria mokėtoja neturėjo galimybės susipažinti, kas, Pareiškėjos teigimu, neįrodo, jog tai buvo būtent jos veikloje naudojamas automobilis. Pareiškėjos teigimu, visi vairuotojai dėl mokesčių administratoriaus nurodomų pažeidimų buvo bausti kaip fiziniai asmenys, mokesčių administratoriaus daromos išvados dėl 1 kilometro kainos yra neteisingos, kadangi skaičiuoti vairuotojų važiuoti kilometrai ne tik, susiję su veiklos vykdymu pas Pareiškėją, bet ir į darbą, po darbo, nes dalis automobilių priklausė vairuotojams. Mokėtojos teigimu, mokesčių administratorius negalėjo remtis operatyvių patikrinimų metu surinkta informacija (kaip nurodoma stebėjimo metu surinkta informacija), nes, anot skundo, tokie veiksmai nebuvo tinkamai įforminti (mokėtojos teigimu, stebėjimas turi būti įforminamas kaip mokesstinio tyrimo dalis), todėl skunde keliamas klausimas ir dėl mokesčių administratoriaus panaudotos informacijos leistinumo. Pareiškėjos teigimu, nors mokesčių administratorius, taikydamas mokesčių apskaičiavimą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, turi įvertinti ir rinkos pokyčius, ginčo atveju mokesčių administratorius neatkreipė dėmesio į tai, jog 2012 metais pas Pareiškėją buvo padidinti įkainiai, vairuotojai dirbo daugiau, todėl būtent šios aplinkybės lėmė pajamų padidėjimą, o ne mokesčių administratoriaus atliktas stebėjimas. Pasisakydama dėl papildomai apskaičiuoto GPM, Pareiškėja nurodo, jog kuras yra naudojamas jos veikloje, kurą įsigydavo Pareiškėjos savininkas ir jam būdavo kompensuojamos kuro įsigijimo išlaidos, ką patvirtina kuro įsigijimo dokumentai įforminti Pareiškėjos vardu.

Dėl papildomai apskaičiuoto PM, PVM ir su šiais mokesčiais susijusių sumų. Kaip jau aptarta sprendime, mokesstinio patikrinimo metu Šiaulių AVMI konstatavo, jog pas Pareiškėją nebuvo apskaitomos visos iš pervežimo veiklos gautos pajamos, todėl Pareiškėjos mokesčių bazė buvo apskaičiuota pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą. Atsižvelgiant į tai, ginčo byloje pirmiausia ir turi būti sprendžiama, ar mokesčių administratorius turėjo pakankamą pagrindą Pareiškėjos mokesčių bazę nustatyti ir mokesčius apskaičiuoti pasinaudodamas specialiu mokesčių apskaičiavimo būdu, o atlikdamas mokesčių apskaičiavimo veiksmus, naudojosi patikimais ir leistiniais informacijos šaltiniais.

Mokesstinio ginčo laikotarpiu galiojusio MAĮ 70 straipsnio 1 dalis (originali įstatymo redakcija) nustatė, kad tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokesstinės prievolės dydžio įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, atsižvelgdamas į visas įvertinimui reikšmingas aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkdamas savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokesstinės prievolės dydžio nustatymo kriterijus. Pagal MAĮ 70 straipsnio 2 dalį detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru. Taisyklių 4 punkte nustatyta, jog įvertinimas gali būti atliekamas, kai mokesčių administratorius mokesčių mokėtojo mokesstinės prievolės dydžio negali nustatyti įprastine, atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, nes: 1) mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuojant mokesčius (nepateikia mokesčio deklaracijos, nustatytą tvarka patvirtintos ataskaitos ar kito dokumento), į mokesčio deklaraciją įrašo neteisingus (nepatikimus, prieštarigus) duomenis (4.1 punktas), 2) bendradarbiaujant su mokesčių administratoriumi (nevykdo arba netinkamai vykdo mokesčių teisės aktuose nustatytas mokesčių mokėtojo pareigas, trukdo mokesčių administratoriui įgyvendinti jam suteiktas teises, nevykdo mokesčių administratoriaus nurodymų pateikti apskaitos dokumentus, registrus, sutvarkyti buhalterinę apskaitą ir kitais atvejais (4.2 punktas)); 3) tvarkant apskaitą (apskaitos netvarko arba tvarko nesilaikydamas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų (4.3 punktas); 4) saugant apskaitos ar kitus dokumentus (toliau – dokumentai) (dokumentų neišsaugo arba išsaugo ne visus; dokumentus

saugo neužtikrindamas jų įskaitomumo ir kitais atvejais). Taisyklių 6.1 punkte nustatyta, kad norėdamas apskaičiuoti mokesčių mokėtojų priklausantią mokėti mokesčio sumą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, mokesčių administratorius konstatuoja faktus, aplinkybes, kurioms esant gali būti atliktas įvertinimas, t. y. mokesčių administratorius gali priimti sprendimą mokesčių apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą tik tada, kai nustatomas bent vienas faktas ar aplinkybė, nurodyti Taisyklių 4 punkte. Tokios pat pozicijos savo praktikoje laikosi ir LVAT, aiškindamas MAĮ 70 straipsnio 1 dalies normos turinį, (pvz., 2009-09-14 nutartis adm. byloje Nr. A-556-945/2009; 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1542/2010; 2012-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1359/2012; 2012-11-12 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1984/2012; 2013-02-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-618/2013 ir kt.). Todėl mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoja pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, kai nustatomas bent vienas juridinę reikšmę turintis faktas, apibrėžiamas minėtų Taisyklių 4 punkte. Ginčijamu atveju patikrinimo akte yra konstatuota, jog į Pareiškėjos deklaracijas įrašomi neteisingi (nepatikimi ir priešaringi) duomenys, todėl mokesčių administratorius negali Pareiškėjos mokesčių bazės nustatyti įstatymų nustatyta tvarka, remiantis buhalterinės apskaitos dokumentais.

Pasisakant dėl Pareiškėjos motyvo, kad ji tinkamai vedė buhalterinę apskaitą, pažymėtina, jog patikrinimo akte ir bylos medžiagoje pateikiami duomenys neleidžia šiuos Pareiškėjos skundo motyvus pripažinti pagrįstais. Pagal Pareiškėjos veiklos pobūdį matyti, jog mokėtoja teikė keleivių pervežimo lengvaisiais taksi ir maršrutiniais taksi automobiliais paslaugas, dalis paslaugų buvo teikiama fiziniams asmenims, už paslaugų teikimą atsiskaitant grynaisiais pinigais (ūkio subjektai už teikiamas paslaugas atsiskaitydavo bankiniais pavedimais). Atsižvelgiant į Pareiškėjos teikiamų paslaugų pobūdį, pagal norminių aktų reikalavimus (Lietuvos Respublikos vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių (toliau – Kasos taisyklės) 10 punktas) numatyta, jog teikiant paslaugas ir už jų teikimą atsiskaitant grynaisiais pinigais, atskaitingas asmuo, gavęs iš fizinių asmenų arba ūkio subjektų pinigus už jiems parduotą turtą, suteiktas paslaugas, avansą arba kitas pinigų įplaukas, privalo išduoti Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 (Žin., 2002, Nr. 82-3522; 2005, Nr. 97-3654), nurodytą apskaitos dokumentą (kasos aparato kvitą, pinigų priėmimo kvitą arba kita). Atskaitingas asmuo gautus pinigus su jų gavimą įrodančiais dokumentais atiduoda į kasą. Pinigų priėmimas į kasą įforminamas kasos pajamų orderiu, atskaitingam asmeniui išduodamas kasos pajamų orderio antrasis egzempliorius arba jo kvitas. Todėl už teikiamas keleivių pervežimo paslaugas sumokėti pinigai turėjo būti apskaitomi elektroniniu kasos aparatu (EKA), išduodant EKA kvitą, arba išduodant pinigų priėmimo kvitą, kurio vienas egzempliorius lieka pas pinigų mokėtoją, o kitas atiduodamas atskaitingam asmeniui, kuris pinigus su jų gavimą įrodančiais dokumentais turi atiduoti į kasą, pinigų priėmimą įforminant kasos pajamų orderiu.

Atitinkamai norminiai aktai nustato specialius reikalavimus subjektams, teikiantiems taksi pervežimo paslaugas, t. y. laikotarpiu iki 2012-05-01 tokios veiklos reikalavimus numatė Susisiekimo ministro 1997-04-15 įsakymu Nr. 130 patvirtintos „Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais-taksi taisyklės“ (Taksi taisyklės 1), laikotarpiu nuo 2012-05-01 – Susisiekimo ministro 2012-01-27 įsakymu Nr. 3-80 patvirtintos „Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi taisyklės“ (Taksi taisyklės 2). Pagal minėtų Taisyklių nuostatas, reglamentuojančias taksi paslaugų apmokėjimą (atitinkamai 29-40 punktai, 27-39 punktai) keleiviai yra vežami su įjungtu taksometru (vairuotojui draudžiama vežti keleivius taksi neįjungus taksometro, atitinkamai 39 ir 40 punktai), pagal kurio parodymus yra apmokama už suteiktas paslaugas. Pagal Taksi taisyklių 1 (galiojusių iki 2012-05-01) 38 punkto nuostatas vairuotojas, keleiviui pageidaujant, apmokėjęs taksometro rodomą sumą, privalo jam išduoti šių taisyklių 3 priede nustatytos formos taksi kelionės kvitą apie taksi paslaugos kainą. Taksi taisyklių 2 38 punkto redakcijoje, galiojusioje laikotarpiu nuo 2012-11-01 numatytas privalomas reikalavimas išduoti pinigų priėmimo kvitą. Taip pat teikdamas pervežimo paslaugas, vairuotojas privalo turėti Taksi taisyklių 2 26.1–26.15 punktuose nurodytus dokumentus, tokius kaip vairuotojo pažymėjimą,

automobilio registracijos pažymėjimą ir pan., taip pat patvirtintos formos pinigų kvitus, vežėjo patvirtintos formos užpildytą kelionės lapą, taksometro kasos operacijos žurnalą (tokio pobūdžio reikalavimai buvo nustatyti ir Taksi taisyklių 1 28.1–28.14 punktuose). Komisijos vertinimu, šiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų paskirtis – ne tik užtikrinti kokybišką, saugų pervežimo paslaugų teikimą, kliento informavimą apie teikiamas paslaugas, jų kainą, bet taip pat užtikrinti tai, jog visos iš paslaugų teikimo gautos pajamos būtų apskaitomos paslaugų teikėjo buhalterinėje apskaitoje. Iš mokesčio patikrinimo metu surinktos ir apibendrintos informacijos (kuri buvo renkama ir ankstesnių Pareiškėjos kontrolės veiksmų metu) nustatyta, jog anksčiau nurodytų reikalavimų pas Pareiškėją nebuvo laikomasi. Pagal pateiktus duomenis nustatyta, jog:

1. 2012-07-20 – 2012-08-31 atlikto operatyvaus patikrinimo metu (2012-08-31 operatyvaus patikrinimo pažyma Nr. OP-767) nustatyti du pajamų neapskaitymo pažeidimai, teikiant pervežimo mikroautobusais paslaugas, vienas pajamų neapskaitymo pažeidimas taksi veikloje, taip pat nustatyti Taksi taisyklių 2 pažeidimai: keleiviai vežami neįsijungus taksometro, vykdomas dispečerinėje anuluotas užsakymas, paslaugas teikiantis vairuotojas tikrinimui nepateikė kelionės lapo, nurodydamas, jog jo neturi, taip pat nepildė taksometro kasos operacijų žurnalo, nustatyta, jog taksi pervežimo paslaugas teikė darbuotojas, kuriam pagal darbo grafiką nustatyta laisva diena. Teikiant pervežimo paslaugas, pas vairuotoją kasoje nustatytas 46 Lt grynųjų pinigų perteklius, automobilio vairuotojas raštu paaiškino, jog grynųjų pinigų perteklius kasoje susidarė todėl, kad Ginkūnuose, Šiaulių rajone įlipantiems keleiviams neišduoda EKA kvitų ir neapskaito iš minėtos vietovės keleivių gautų pajamų EKA.

2. 2012-09-21 – 2012-11-16 atlikto operatyvaus patikrinimo metu (2012-11-16 operatyvaus patikrinimo pažyma Nr. OP-1029) nustatytas pajamų neapskaitymo atvejis, teikiant pervežimo maršrutiniu taksi paslaugas; atlikus grynųjų pinigų likučio patikrą, nustatytas 37 Lt perteklius.

3. 2011-08-17 atlikto operatyvaus patikrinimo metu (2011-08-19 operatyvaus patikrinimo pažyma Nr. OP-809/1) patikrinus grynųjų pinigų atitikimą naudojamo elektroninio kasos aparato duomenims, nustatytas 10 Lt neatitikimas (perteklius).

4. 2013-05-09 – 2013-05-30 operatyvaus patikrinimo metu (2013-05-30 operatyvaus patikrinimo pažyma Nr. OP-716/2) nustatyta, kad vairuotojas už keleivių vežimo maršrutiniu taksi paslaugą paėmęs grynuosius pinigus, jų neapskaitė EKA.

5. 2012 m. gegužės mėnesį vykusio operatyvaus patikrinimo metu nustatyta, jog pas Pareiškėją dirbo dispečerė, apie kurios įdarbinimą nebuvo pranešta Valstybinio socialinio fondo valdybai.

6. Byloje taip pat yra pateikta informacija, jog Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos pasitikėjimo telefonu 2012-08-13 buvo paliktas pranešimas dėl Pareiškėjos, informuojant, jog pas Pareiškėją neapskaitoma dalis gaunamų pajamų, keleiviams neišduodami bilietai. Pranešime nurodoma, jog važiuojant Pareiškėjai priklausančiu automobiliu, keleiviams sumokėjus 2 Lt, neišduodami bilietai, paprašius bilieto, vairuotojas informavo, jog kasos aparatas uždarytas, paskui vairuotojas norėjo paduoti kito keleivio bilietą.

7. Taip pat byloje pateikta informacija (Inspekcijos 2013-01-10 Atrankos ir paramos auditui departamento V skyriaus išvada), jog Inspekcijos programine įranga 2012-12-10 ir 2013-01-04 gauti pranešimai dėl mikroautobuso vairuotojo keleiviams neišduoto kvito. Minėtuose pranešimuose yra fiksuota, jog bilietai nebuvo išduoti pervežant keleivius transporto priemonėmis, kurių valstybiniai numeriai yra ENS 047 ir ECM 886. Pagal pateiktus VĮ „Regitra“ duomenis, automobiliai valstybiniu Nr. ECM 886 ir valstybiniu Nr. ENS 047 priklausė Pareiškėjai.

Nors Pareiškėja akcentuoja, jog vairuotojai administracine tvarka bausti kaip fiziniai asmenys, o ne bausta Pareiškėja kaip juridinis vienetas ar jos savininkas, tačiau, Komisijos vertinimu, aplinkybės kokiam konkrečiai subjektui pagal ATPK nuostatas buvo taikytos administracinės nuobaudos (pagal ATPK konkrečios normos dispoziciją nuobauda taikytina konkrečius veiksmus atlikusiam asmeniui, pvz. ATPK 163 (6) str. 1 dalis numato atsakomybę privalančiam išduoti kvitą, tačiau to nepadarusiam asmeniui, atsiskaitant su gyventojais

grynaisiais pinigais) nepaneigia pas Pareiškėją nustatytų pažeidimų ir neeliminuoja dėl darbuotojų veiksmų atsirandančių mokestinių pasekmių Pareiškėjai. Nurodyti pažeidimai buvo padaryti Pareiškėjos darbuotojams vykdant jų darbines funkcijas, o nustatyti vykdant Pareiškėjos veiklos operatyvius tikrinimus, kas sudaro pagrindą teigti, jog tęstiniu laikotarpiu (operatyvūs tikrinimai pas Pareiškėją buvo atliekami 2011, 2012, 2013 metais) pas Pareiškėją buvo daromi už pervežimo paslaugas gautų pajamų neapskaitymo, vykdomą veiklą reglamentuojančių norminių aktų pažeidimai.

Kaip jau ne kartą yra akcentuota mokestinių ginčų nagrinėjimo praktikoje, Lietuvos Respublikos 2001-11-06 Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 (toliau – BAI) 4 straipsnyje numatyti reikalavimai apskaitos informacijai, t. y. ūkio subjektai apskaitą tvarko taip, kad apskaitos informacija būtų: 1) tinkama, objektyvi ir palyginama; 2) pateikiama laiku; 3) išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Pagal šio įstatymo 6 str. 2 dalį į apskaitą privaloma įtraukti visas ūkines operacijas ir ūkinius įvykius, susijusius su turto, nuosavo kapitalo, finansavimo sumų, įsipareigojimų dydžio arba struktūros pasikeitimu. Tokiu būdu pagrindinė tvarkomos apskaitos paskirtis yra ta, kad pagal jos duomenis objektyviai ir nešališkai galima nustatyti ir įvertinti ūkio subjekto veiklos rezultatus. Nors Pareiškėja akcentuoja tinkamą buhalterinės apskaitos vedimą, tačiau patikrinimo metu nustatytos aplinkybės tokių Pareiškėjos teiginių nepatvirtina. Iš patikrinimo akte pateiktų duomenų matyti, jog Pareiškėja pirminių dokumentų (kasos pajamų orderių), kuriais būtų įformintas grynujų pinigų iš atskaitingų asmenų (vairuotojų) perdavimas Pareiškėjai (jos savininkui) nepateikė, priešingai pagal byloje pateiktus dokumentus matyti, jog pinigų įnešimas į kasą buvo forminamas ne atskaitingų asmenų (vairuotojų) vardu, o Pareiškėjos savininko vardu (patys vairuotojai pateiktuose paaiškinimuose nurodė, jog pinigus atiduodavo savininkui, tačiau nenurodė, jog šis perdavimas būtų įformintas apskaitos dokumentais). Šias aplinkybes mokestinio patikrinimo metu patvirtino ir pats A. S., nurodydamas, kad vairuotojai iš keleivių surinktus pinigus atiduodavo įmonės savininkui be pinigų perdavimo dokumentų, o jis savo ruožtu juos perduodavo į kasą, pagal surašomus kasos pajamų orderius, pinigus iš vairuotojų paimdavo pagal EKA kasos kvitus. Minėtos aplinkybės neleidžia sutikti su Pareiškėjos skunde išdėstyta pozicija, jog pas Pareiškėją buvo apskaitomos visos pajamos, kadangi dokumentų, kurie pagrįstų kiek pajamų buvo priimta iš atskaitingų asmenų nėra pateikta, o ginčo byloje yra pateikti duomenys apie pas Pareiškėją daromus pažeidimus (piniginių dokumentų už pervežimo paslaugas neišdavimas, nustatytas pinigų perteklius, keleivių vežimas be taksometro ir pan.) rodo, jog pateikiami EKA kvitai ar kiti pinigų priėmimą patvirtinantys dokumentai neatspindi realiai uždirbtų Pareiškėjos pajamų, kadangi dalis pajamų, atsižvelgiant į anksčiau nustatytas aplinkybes, yra neapskaitoma. Vertinant byloje pateiktus kelionės lapus, darytina išvada, jog juose esantys duomenys yra fiksuoti formaliai ir neatitinka įprastinių verslo sąlygų, pvz. 2011-12 mėnesio Chrysler Voyager (šaukinys 42A) kelionės lape fiksuota, jog per 2011 m. gruodžio mėnesį pravažiuota 615 km., į kasą priimta 20 Lt; 2011-03 Renault Kengoo kelionės lape (šaukinys 33) nurodyta, jog per mėnesį nuvažiuota 1390 km., į kasą priimta 30 Lt (tokio pobūdžio kelionės lapai yra aptarti Šiaulių AVMI patikrinimo akte ir pridėti kaip prie patikrinimo akto, tačiau savo pozicijos dėl tokio pobūdžio dokumentų turinio Pareiškėja neišdėstė). Nors Pareiškėjas skunde išreiškė abejones dėl Šiaulių AVMI patikrinimo akte apskaičiuotos 1 km. taksi paslaugų kainos (akto 8 psl. 2011 m. 1 km. kaina – 0,55 Lt, 2012 m. – 0,87 Lt (2011–2012 metais pas Pareiškėją nustatyti 1,40-1,80 Lt taksi paslaugų įkainiai), tačiau tokios kainos buvo nustatytos pagal pačios Pareiškėjos dokumentus (kelionės lapus), kuriuose nurodomas teikiant taksi paslaugas, o ne automobilį naudojant asmeniniais tikslais (kaip nurodyta skunde), pravažiuotų kilometrų kiekis, kuriam pagal kuro nurašymo aktus yra nurašomas kuras, kaip naudojamas ūkio subjekto veikloje.

Šiuo aspektu pažymėtina ir tai, jog Pareiškėjos deklaruojami veiklos rezultatai negali būti paaiškinami įprastine verslo logika ir tikslais, kurių įprastai yra siekiama vykdant vienokią ar kitokią veiklą – iš vykdomos veiklos gauti pelno, pajamų. Pareiškėjos veikla buvo nuostolinga daugelį metų (akte pateikti 2009–2012 metų duomenys apie tai; Pareiškėjos savininkas 2007–2011 m. į savo įmonę apyvartinių lėšų papildymui įnešė 185000 Lt (veiklos vykdymui lėšos

skolinamos); pagal dokumentus A. S. paskola Pareiškėjai 2012-12-31 buvo 160000 Lt). Nors neatmestina galimybė, kad tam tikri ūkio subjekto veiklos laikotarpiai gali būti nuostolingi (tam įtakos gali turėti tiek subjektyvios, tiek objektyvios nuo ūkio subjekto nepriklausančios priežastys), tačiau situacija, kai tai tęsiasi visą ūkio subjekto veiklos laikotarpį, o ūkio subjekto dalyviai, deklaruoja investuojantys į verslą gana ženkliai pinigines lėšas, sudaro pagrįstas prielaidas abejoti ūkio subjekto deklaruojamu veiklos rezultatų tikrumu (analogiškos nuomonės vertinant MAĮ 70 straipsnio taikymo galimybes tokiu atveju laikosi ir LVAT 2014-04-15 nutartis adm. byloje Nr. A-602-409/2014). Pažymėtina ir tai, jog pagal Šiaulių AVMI duomenis, ta pačia veikla užsiimančių fizinių asmenų pajamos 3 kartus viršija išlaidas.

LVAT praktikoje pasisakant dėl tinkamo buhalterinės apskaitos vedimo ir MAĮ 70 straipsnio taikymo galimybės yra akcentuojama, jog „... buhalterinės apskaitos duomenys pagal teisės aktų nuostatas yra pirminiai ir leistini informacijos šaltiniai, kurių pagrindu yra galima nustatyta tvarka apskaičiuoti mokėtinus į biudžetą mokesčius, todėl tais atvejais, kai tokių duomenų mokesčio mokėtojas nerenka, juos iškraipo ar sunaikina, yra prarandama objektyvi galimybė įprasta tvarka (teisės aktų nustatyta tvarka) apskaičiuoti į biudžetą mokėtinų mokesčių sumas (dydžius)“ (LVAT 2014-04-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-556/2014). Todėl, Komisijos vertinimu, ginčo atveju surinktų mokesčių administratoriaus įrodymų visuma ir lėmė tai, jog Pareiškėjos veikla – buhalterinės apskaitos tvarkymas, neatspindint visų įvykusių ūkinių operacijų ir įvykių, sudaro pagrindą mokesčių administratoriui taikyti MAĮ 70 straipsnio nuostatas. Mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo, kad Pareiškėjos veiksmai atitiko vieną iš Taisyklių 4 punkto sąlygų, t. y. 4.1 punktą – kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuojant mokesčius, t. y. atitiko vieną iš atvejų, kai mokestis apskaičiuojamas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą – kai mokesčių mokėtojas į mokesčių deklaraciją įrašo neteisingus (nepatikimus, prieštarungus) duomenis. Komisijos vertinimu, vietos mokesčių administratorius pagrindė tinkamais ir leistiniais duomenimis aplinkybes, sudarančias pagrindą mokesčius apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, todėl Pareiškėjos teiginiai dėl to, jog mokesčių administratorius vadovavosi prielaidomis, atmestini kaip teisiškai nepagrįsti.

Pasisakant dėl mokesčio administratoriaus panaudoto mokesčių apskaičiavimo metodo pagrįstumo, pažymėtina, jog mokesčių administratorius apskaičiuodamas Pareiškėjos mokesčių bazę, pritaikė pačios Pareiškėjos deklaruotų pajamų padidinimo koeficientą, kuris nustatytas, įvertinus Pareiškėjos gautų pajamų dydį (kuris gautas Šiaulių AVMI atliktų stebėjimų metu) su pajamų dydžiu, gautu neatliekant Pareiškėjos veiklos stebėjimo veiksmų. Kaip matyti iš bylos medžiagos, Pareiškėjos stebėjimas buvo atliktas 2012 m. liepos, rugpjūčio, spalio mėnesiais (akto 8-9 puslapiuose esanti lentelė). Kontrolės veiksmai Pareiškėjos atžvilgiu pradėti atlikinėti 2012 m. gegužės mėnesį: Pareiškėjos savininko 2012-05-25 paaiškinimas Šiaulių AVMI; pagal 2012-06-25 pavedimą atlikti mokestinį tyrimą atliktas Pareiškėjos 2012-05-01 – 2012-05-31 mokestinis tyrimas; laikotarpiu 2012-05-06 iki 2012-05-09, nuo 2012-07-20 iki 2012-08-31, nuo 2012-07-20 iki 2012-08-31, nuo 2012-09-21 iki 2012-11-16 buvo atliekami operatyvūs Pareiškėjos veiklos tikrinimai. Lyginant 2012 m. birželio, liepos, rugpjūčio ir spalio mėnesiais Pareiškėjos gautas pajamas su 2011 metais gautomis pajamomis, nustatyta, jog jos padidėjo apie 56 proc., o lyginant jas su kitų 2012 m. mėnesių pajamomis, nustatyta, jog jos padidėjo apie 22 proc. Tokiu būdu pritaikydama pajamų padidinimo koeficientus, Šiaulių AVMI nustatė Pareiškėjos neapskaitytų pajamų bazę, nuo kurios apskaičiavo PVM ir pelno mokesťį.

Atsakant į Pareiškėjos motyvus dėl netinkamo metodo taikymo, pažymėtina, jog byloje duomenų, kad mokesčių administratorius, apskaičiuodamas mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, būtų neatsižvelgęs į visas mokėtino mokesčio dydžio nustatymui reikšmingas aplinkybes ir turimą informaciją ar, parinkdamas įvertinimo metodą, būtų pažeidęs Taisyklių reikalavimus, nenustatyta. Atliekant mokesčių apskaičiavimą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą objektyviai yra įmanomi tam tikri netikslumai, nes mokesčių administratorius yra priverstas vadovautis ne tiksliais, o tikėtiniais ir galimais paskaičiavimais. Tokios pozicijos laikosi ir LVAT, kuris savo praktikoje yra konstatavęs, jog MAĮ 70 straipsnio 1 dalies norma skirta ne tam, kad būtų nustatytas tikslus (t. y. objektyviais duomenimis

paremtas) mokestinės prievolės dydis, o tam, kad būtų nustatytas mokėtinos prievolės dydis, atitinkantis protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingumo kriterijus. Tai reiškia, kad mokesčių administratoriaus nustatytas mokėtinos prievolės dydis laikytinas pagrįstu tiek, kiek neperžengia šių įvertinimo kriterijų. Todėl tam, kad būtų paneigtas tokiu būdu nustatytas mokestinės prievolės dydis, mokesčių mokėtojas turi pateikti įrodymus, patvirtinančius, jog nurodytų įvertinimo kriterijų buvo nesilaikyta, t. y. įrodyti, kad mokesčio administratoriaus nustatytas mokestinės prievolės dydis neatitinka protingumo bei teisingumo kriterijų (2007-06-05 nutartis adm. byloje Nr. A-11-603/2007; 2012-12-12 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2491/2011). Komisija pažymi, kad teismų praktika, aiškindama MAĮ 67 str. 2 dalyje įtvirtintą pareigą paneigti mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes, akcentuoja, kad „kai mokesčių administratorius yra surinkęs atitinkamus faktinius duomenis ir jais grindžia apskaičiuotus papildomus mokesčius bei su jais susijusias sumas, mokesčių mokėtojui apsiginti galimybė atsiranda, kai jis savo ruožtu teikia kitokius faktinius duomenis, suponuojančius priešingą nei mokesčių administratoriaus padarytą išvadą. Apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo, priimtino mokesčių mokėtojo naudai“ (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. 556-1527/2010, tokios pat pozicijos dėl įrodinėjimo pareigos LVAT laikėsi ir 2010-10-25 nutartyje adm. byloje Nr. A-438-1147/2010, 2011-01-03 nutartyje adm. byloje Nr. 556-1632/2010, 2011-12-22 nutartyje adm. byloje Nr. A-575-912). Nors Pareiškėja skunde atkreipė dėmesį, jog taikant mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą būdą, būtina įvertinti ir galimus rinkos pokyčius, mokėtojo veiklos pokyčius ir pan., akcentuodama, jog pajamų padidėjimui įtakos turėjo tarifų padidėjimas, vairuotojų papildomas darbo laikas, papildomos pajamos iš dispečerinės veiklos ir pan., tačiau objektyvių duomenų, kurie pagrįstų padidėjusį vairuotojų darbo krūvį, pajamų padidėjimą iš kitų šaltinių, nepateikė. Iš byloje pateiktos informacijos (2012-12-03 Šiaulių AVMI Kontrolės departamento Operatyvios kontrolės skyriaus 2012-12-03 raštas Nr. (43.7E)T-3174) matyti, jog 2012 m. gegužės mėnesį pas Pareiškėją dirbo 26 lengvųjų automobilių taksi vairuotojai, rugpjūčio mėnesį – 8 vairuotojai, rugsėjo mėnesį – 9, spalio mėnesį – 6, o lapkričio mėnesį – 4 lengvųjų automobilių vairuotojai, kas rodo, jog lengvųjų taksi automobilių vairuotojų skaičius (atitinkamai ir uždirbamos pajamos) ne didėjo, o mažėjo. Pagal Šiaulių AVMI turimus duomenis nuo 2012 m. rugpjūčio mėnesio Pareiškėja pradėjo teikti dispečerinės pajamas asmenims, užsiimantiems individualia pervežimo taksi veikla su pažyma, 2012 m. spalio mėnesį įmonė buvo sudariusi 21 sutartį, pagal kurią 19 asmenų mokėjo po 50 Lt, 2 asmenys – po 300 Lt, viso – 1550 Lt per mėnesį. Ginčo byloje yra pateiktas 2012-08-27 Pareiškėjos įsakymas Nr. 348, kuriuo nuo 2012-09-01 buvo pakeisti įsakyme nurodyti taksi paslaugų tarifai: įsėdimas 2 Lt (2011-08-29 įsakyme Nr. 102 numatyta 2,30 Lt), už nuvažiuoto 1 km. kelio – 1,80 Lt (2011-08-29 įsakyme – 1,40 Lt), kas rodo, kad dalis įkainių mažėjo, dalis padidėjo. Taip pat Inspekcijos sprendime pateikti duomenys, jog 2012 metais Pareiškėjos taksi automobiliai nuvažiavo 11160 kilometrų (225373-214213) mažiau, nei 2011 metais, tačiau Pareiškėja už keleivių vežimo paslaugas 2012 metais gavo 63349 Lt (186850 Lt - 123501 Lt) pajamų daugiau, nei 2011 metais. Mikroautobusai 2012 metais nuvažiavo 98161 kilometrų (718571-620410) mažiau, nei 2011 metais, tačiau Pareiškėja už keleivių vežimo paslaugas 2012 metais gavo 73044,03 Lt (454302,78 Lt-381258,75 Lt) pajamų daugiau, nei 2011 metais. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, jog vairuotojų skaičius mažėjo, mažėjo bendrai nuvažiuotų kilometrų skaičius, tarifų pokyčiai buvo neženklūs, iš dispečerinės veiklos pajamos sudarė apie 1550 Lt per mėnesį, nėra pagrindo teigti, jog pajamų padidėjimas buvo susijęs su Pareiškėjos veiklos pokyčiais, todėl šie Pareiškėjos skundo motyvai atmetini kaip nepagrįsti. Pasisakant dėl Pareiškėjos motyvo, jog mokesčių administratoriaus operatyvių tikrinimų metu surinkta informacija negali būti traktuojama kaip stebėjimas, pažymėtina, jog skunde be pagrindo stebėjimas yra tapatinamas su mokestinio tyrimo atlikimu. Ginčo atveju Pareiškėjai buvo žinoma, kad jos atžvilgiu yra atliekami mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmai, kurių tikslas išsiaiškinti ar mokėtojas laikosi norminių aktų reikalavimų, vykdydamas veiklą bei apskaitydamas iš šios veiklos gautas pajamas, todėl tęstinių kontrolės veiksmų (kurie buvo

įforminti laikantis norminių aktų reikalavimų) metu surinkta informacija, Komisijos vertinimu, yra tinkamas informacijos šaltinis mokesčių bazei apskaičiuoti.

Pasisakant dėl Šiaulių AVMI veiksmų, atliekant tikrinimo veiksmus, ir naudotų duomenų patikimumo, pažymėtina, jog įvertinus administratoriaus veiksmus ir jų atitikimą norminių aktų reikalavimams, darytina išvada, jog mokėtojo nurodomos pastabos neturi įtakos mokesčių administratoriaus sprendimo pagrįstumui.

Dėl poėmio aktų įforminimo. Iš byloje pateiktos medžiagos matyti, jog Pareiškėjos dokumentų paėmimas yra įformintas 3 poėmio aktais: 2014-03-03 Nr. 1/FR0707-675, 2014-04-01 Nr. 2/FR0707-999, 2014-04-16 Nr. 3-FR0707 1316. Palyginus Šiaulių AVMI ir Pareiškėjos pateiktus poėmio aktus, matyti, jog abiejų ginčo šalių turimi poėmio aktai yra tos pačios datos (Pareiškėja neteisingai nurodo, jog vietos mokesčių administratorius poėmio data nurodo 2004-04-13, nes tai yra MAĮ priėmimo data), to paties turinio ir tos pačios numeracijos Nr. 1, 2, 3, tačiau ant pas Pareiškėją esančių poėmio aktų nėra numeracijos priedašo „FR0707-<...>“. Kadangi dokumentų poėmį mokesčių administratoriaus pareigūnai privalo įforminti, remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko 2004-05-03 įsakymu Nr. VA-85 patvirtintomis Dokumentų paėmimo taisyklėmis ir šiuo įsakymu patvirtinta poėmio akto forma FR0707, tai prie poėmio aktų Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3, esantys numeracijos priedašai „FR0707-<...>“ rodo poėmio aktų registravimo vidinėje mokesčių administratoriaus sistemoje numeraciją, poėmio aktą (kurio antras egzempliorius lieka pas mokesčių administratoriaus pareigūną) užregistravus.

BAĮ, taip pat MAĮ įtvirtinta mokesčių mokėtojo pareiga – teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos dokumentus ir registrus, taip pat kitus dokumentus (MAĮ 40 str. 1 d. 6 p.), pateikti mokesčių administratoriui visus patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, kompiuteriu tvarkomos apskaitos duomenis bei kitą informaciją (MAĮ 40 str. 1 d. 8 p). Pagal Dokumentų paėmimo taisyklių 7.5 punkto nuostatas poėmio akte turi būti nurodyta dokumento (jei paimama dokumentų byla, tai dokumentų bylos) numeris ir data, dokumento (dokumento bylos) pavadinimas, lapų skaičius. Aplinkybė, jog poėmio akte, mokėtojui dokumentus pateikus nesunumeruotus, nėra nurodytas bylos lapų skaičius, nesudaro pagrindo teigti, jog tai turėjo įtakos patikrinimo objektyvumui ir pagrįstumui, kadangi tarp šalių nėra ginčo dėl pateiktų dokumentų apimties.

Pasisakant dėl akte esančio teiginio, kad „mokestiniam tikrinimui nepateiktos kasos aparatų kontrolinės juostos, nes jos įmonėje neišsaugotos, kaip to reikalauja Vyriausybės 2002-08-13 nutarimo Nr. 1283 „Dėl kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“ ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko įsakymu Nr. V-255 „Dėl kasos aparatų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Kasos aparatų naudojimo taisyklių 36 punkto nuostatos“ (akto 5 psl.) (tokį teiginį Pareiškėja vertina kaip klaidinantį), pažymėtina, jog iš Komisijos posėdžio metu pateiktos informacijos, nustatyta, jog mokestinio tikrinimo metu Pareiškėja kontrolines juostas teikė, tačiau kontrolinių juostų įforminimas ir išsaugojimas neatitiko teisės aktų reikalavimų, kas buvo nurodyta akte. Minėtas aplinkybes patvirtina byloje pateiktas Šiaulių AVMI 2014-03-06 mokesčių administratoriaus nurodymas Nr. FR-0706-3575, kuriame Pareiškėjai, vadovaujantis BAĮ 16 straipsnio nuostatomis ir Archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, nurodyta pateikti apskaitos dokumentus susiūtus (įrištus), sunumeravus registrų lapus, paskutiniuose lapuose nurodant lapų skaičių, apskaitos dokumentus pateikti pasirašytus juos sudariusio asmens. Taip pat nurodyta, jog vadovaujantis Vyriausybės 2002-08-13 nutarimo Nr. 1283 „Dėl kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“ nuostatomis, kasos aparatų ritinėliai turi būti pateikti sunumeruoti spausdinimo eilės tvarka ir tvarkingai supakuoti. Šiaulių AVMI 2014-09-09 rašte Nr. (41.2)S-10345 Pareiškėjos direktoriui nurodyta, jog Pareiškėja neįvykdė mokesčių administratoriaus nurodymo dėl apskaitos registrų ir kasos aparatų kontrolinių juostų tinkamo įforminimo, todėl mokesčių administratorius nurodė, jog jis nevertino kasos aparato kontrolinių juostų, pateiktų kartoninėje dėžėje su padrikomis popieriaus juostų dalimis-atkarpomis.

Dėl patikrinimo akte nurodytos informacijos panaudojimo. Kaip paminėta sprendime, vietos mokesčių administratoriui buvo pateikta informacija, jog Inspekcijos programine priemone 2012-12-10 ir 2013-01-04 buvo gauti pranešimai dėl keleiviams neišduodamų bilietų,

vežant keleivius transporto priemonėmis, kurių valstybiniai numeriai ENS 047 ir ECM 886. Pareiškėja abejoja šios informacijos tikrumu, nurodydama, jog ji nebuvo pridėta kaip akto priedas, be to, mokėtoja negalėjo su ja susipažinti. Pasisakant šiuo skundo motyvu, pažymėtina, Šiaulių AVMI, priimdama sprendimą dėl Pareiškėjos mokesčių bazės apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, rėmėsi visuma nustatytų aplinkybių (mokėtojos apskaitos dokumentais, operatyvių patikrinimų metu surinkta informacija, duomenimis apie Pareiškėjos veiklos rezultatus, vairuotojų pateikta informacija), programine priemone gauta informacija buvo pasinaudota kaip papildomu informacijos šaltiniu, kuriame pateikti duomenys apie pervežimo paslaugas teikusias transporto priemones, leido pagal VĮ „Regitra“ duomenis jas identifikuoti kaip priklausančias Pareiškėjai. Pagal VĮ „Regitra“ duomenis šiose transporto priemonėse yra 15 sėdimų vietų, tokie pat duomenys yra nurodyti ir Pareiškėjos pateiktuose šių transporto priemonių registracijos dokumentuose, tačiau atsižvelgiant į tai, jog sėdimų vietų skaičius yra nurodytas su vairuotoju, Šiaulių AVMI akto prielaida dėl galimo neapskaitytų pajamų dydžio, preziumuojant, jog galima vežti 15 sėdinčių keleivių, nėra visiškai tiksli, nors ir negali būti visiškai atmestina, nes praktikoje įprasti atvejai, kai mikroautobusu vežami ir stovintys keleiviai.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, konstatuotina, jog mokesčių administratorius turėjo pagrindą Pareiškėjos mokesčių bazę nustatyti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą ir vertinimą atliko laikydamasis MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatų reikalavimų.

Tačiau, atsižvelgiant į LVAT jurisprudenciją (2014-11-10 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1643/2014, 2014-10-13 nutartis adm. Nr. A-438-1219/2014), kurioje pažymima, jog „Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 2013 m. lapkričio 7 d. sujungtose bylose Tulica ir Plavosin (C-249/12 ir C-250/12) priimtame sprendime konstatavo, kad: „2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, būtent jos 73 ir 78 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad kai šalys nustatė turto kainą be nuorodos į pridėtinės vertės mokestį, o šio turto tiekėjas yra privalantis mokėti pridėtinės vertės mokestį už apmokestinamąjį sandorį asmuo, tuo atveju, kai tiekėjas neturi galimybės susigrąžinti iš įgijėjo mokesčių administratoriaus reikalaujamo pridėtinės vertės mokesčio, turi būti laikoma, kad sutarta kaina jau apima pridėtinės vertės mokestį“, ir LVAT poziciją dėl to, kaip tokiu atveju turi būti nustatoma ir perskaičiuojama mokesčių bazė, konstatuotina, jog ginčo byloje Pareiškėjos mokesčių bazė perskaičiuotina, laikantis pozicijos, jog akte apskaičiuotos Pareiškėjos neapskaitytos pajamos apima PVM.

Tokiu būdu, atsižvelgiant į Inspekcijos pateiktus PVM ir PM bei šių mokesčių delspinigių perskaičiavimus (2015-02-02 Nr. 4-76, 2015-02-03 Nr. 4-84), Pareiškėjai nuo 2011 metais papildomai apskaičiuotų gautų 293115 Lt pajamų apskaičiuojama ir nurodoma sumokėti 50871 Lt PVM ($293115 \times 21/(100+21)$), o nuo 2012 metais apskaičiuotų 86142 Lt pajamų apskaičiuojama ir nurodoma sumokėti 14950 Lt PVM ($86142 \times 21/(100+21)$); viso Pareiškėjai nurodoma sumokėti 65821 Lt (19063 Eur) PVM.

Atlikus pelno mokesčio perskaičiavimus, Pareiškėjai už 2011 metus papildomai apskaičiuojama ir nurodoma sumokėti 17206 Lt ($114707 \times 15\%$) PM (242244 Lt (293115 Lt-50871 Lt PVM)-127537 Lt deklaruotas nuostolis) $\times 15\%$), už 2012 metus papildomai apskaičiuojama ir nurodoma sumokėti 512 Lt PM (71192 Lt (86142 Lt-14950 PVM)-67779 Lt deklaruotas nuostolis) $\times 15\%$), viso 17718 Lt (5131 Eur) PM.

Atitinkamai perskaičiuotini PVM ir PM delspinigiai bei Pareiškėjai nurodoma sumokėti 15399,54 Lt (4460 Eur) PVM ir – 3202,27 Lt (927 Eur) PM delspinigių.

Kadangi sprendime keistini PVM ir PM dydžiai, atsižvelgiant į tai, keistini PVM ir PM baudų dydžiai, nurodant Pareiškėjai sumokėti 1906 Eur PVM ir 513 Eur PM baudas.

Dėl papildomai apskaičiuoto GPM ir su šiuo mokesčiu susijusių sumų. Iš byloje pateiktos medžiagos nustatyta, jog Pareiškėjos savininkui A. S. pagal Pareiškėjos vardu išrašytus kasos pajamų orderius 2011 – 2012 metais už kurą išmokėta 254304 Lt (2011 metais – 162838 Lt, 2012 metais – 105283 Lt), piniginių lėšų mokėjimas grindžiamas Pareiškėjos vardu įformintais kuro įsigijimo kvitais. Pagal ginčo byloje mokesčių administratoriaus

surinktus duomenis matyti, jog Pareiškėjos vairuotojai savo paaiškinimuose Inspekcijai nurodė, jog jie patys pildavosi kurą, už jį atsiskaitydami iš keleivių surinktais ar savais pinigais, o Pareiškėjos savininkui teikdavo kvitus; dalies vairuotojų teigimu, jokių atsiskaitymų su įmone nebūdavo, kiti vairuotojai nors ir nurodė, jog jiems buvo kompensuojamos kuro įsigijimo išlaidos, tačiau ginčo byloje nėra pateikta jokių dokumentų, pagrindžiančių piniginių lėšų mokėjimą. Pareiškėja skunde kritiškai vertina vairuotojų paaiškinimus, nurodydama, jog jie galimai galėjo neatsiminti prieš keletą metų vykusių įvykių, mokėtojos teigimu, šios išmokos buvo kompensacija įmonės savininkui A. S. už jo patirtas įmonės naudas kuro įsigijimo išlaidas, kurias pagrindžia kuro įsigijimo kvitai.

Pagal GPMĮ 2 str. 14 d. nuostatas pajamos – pozityviosios pajamos, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės pajamos, taip pat per mokestinį laikotarpį gautas atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už perduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita gauta nauda pinigais ir (arba) natūra, išskyrus šiame straipsnyje numatytas išimtis. Pajamų mokesčio objektas yra gyventojų pajamos (GPMĮ 5 str. 1 d.). GPMĮ 8 str. 1 d. nustatyta, kad pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, o to paties straipsnio 2 d. nurodyta, jog pajamų, išskyrus pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas: 1) kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos. Jeigu pajamos gautos užsienio valstybėje, faktiškai gautomis pajamomis laikoma visa pajamų suma, neatsižvelgiant į toje valstybėje nuo tų pajamų išskaičiuotą ir (arba) sumokėtą pajamų ar jam tapataus mokesčio sumą, arba 2) kai bet kokia forma išmokamos išmokos, jei pagal šį Įstatymą prievolė išskaičiuoti pajamų mokestį nuo gyventojų pajamų nustatyta mokestį išskaičiuojančiam asmeniui. Todėl sprendžiant dėl to, ar pagrįstai Pareiškėjos savininkui pagal kasos išlaidų orderius išmokėtos sumos buvo priskirtos jos apmokestinamosioms pajamos, nagrinėtina, ar byloje pakanka duomenų (įrodymų), jog A. S. realiai patyrė kuro įsigijimo išlaidas (kurias jam Pareiškėja kompensavo), kas suponuotų priešingą išvadą nei akte padarė mokesčių administratorius. Pasisakant dėl vairuotojų parodymų kaip patikimo įrodymo ginčo byloje, pažymėtina, jog pagal bendrąsias įrodinėjimo taisykles įrodymais mokestinėse bylose gali būti pripažinti bet kokie duomenys, atitinkantys tikrumo, sąsajumo, leistinumą reikalavimus, todėl pirmenybė negali būti teikiama, pvz. rašytiniams duomenims, jeigu jie prieštarauja kitiems byloje surinktiems duomenis, ar yra duomenų, jog apskaitos dokumentai yra surašomi formaliai. Pareiškėja akcentuoja kuro pirkimo kvitų, taip pat kuro nurašymo aktų, kelionės lapų buvimą. Pasisakant dėl to, pažymėtina, jog tokie dokumentai, kaip kelionės lapai ar kuro nurašymo aktai pagal savo pobūdį gali patvirtinti tik kuro sunaudojimo ekonominei veiklai aplinkybes, tačiau ne tai, kas konkrečiai patyrė kuro įsigijimo išlaidas. Kuro įsigijimo kvitai, kuriuose pirkėja nurodyta Pareiškėja, taip pat negali būti vienareikšmiu įrodymu, jog šias išlaidas patyrė būtent Pareiškėjos savininkas. Vertinant ginčo byloje pateiktus Pareiškėjos darbuotojų paaiškinimus, matyti, jog juose nuosekliai laikomasi pozicijos, kad automobilių aprūpinimo kuru (kuro užpylimo) operacijas vykdė patys vairuotojai, duomenų, jog šiuos veiksmus atlikinėjo pats savininkas vairuotojai nepateikė, šių išlaidų padengimo šaltiniu vairuotojai nurodė iš keleivių surinktas lėšas, asmenines lėšas, taip pat ir byloje nėra pateikta duomenų, jog vairuotojams buvo kompensuotos šios išlaidos. Tokiu būdu įvertinus patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, darytina išvada, jog ginčo byloje nėra abejonių nekeliančių įrodymų, jog kuro įsigijimo išlaidas patyrė Pareiškėjos savininkas, tokią Pareiškėjos savininko poziciją paneigia Inspekcijos apklausti Pareiškėjos darbuotojai, todėl pagal kasos išlaidų orderius Pareiškėjos savininkui išmokėtos pinigines lėšas patirtoms kuro išlaidoms kompensuoti pagrįstai buvo pripažintos A. S. apmokestinamosiomis pajamomis ir apmokestintos GPM. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, jog Inspekcijos sprendimo dalis dėl nurodymų sumokėti GPM ir su šiuo mokesčiu susijusias sumas tvirtintina.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Pakeisti Inspekcijos 2014-11-14 sprendimo Nr. 69-140 dalį dėl nurodymų sumokėti PVM, PM ir su šiais mokesčiais susijusias sumas, t. y. vietoj nurodymų sumokėti 7990 Eur PM, 1382 Eur PM delspinigius, 799 Eur PM baudą, 23066 Eur PVM, 5398 Eur PVM delspinigius, 2306 Eur PVM baudą, nurodyti Pareiškėjai sumokėti 5131 Eur PM, 927 Eur PM delspinigius ir 513 Eur PM baudą, 19063 Eur PVM, 4460 Eur PVM delspinigius ir 1906 Eur PVM baudą.

2. Patvirtinti Inspekcijos 2014-11-14 sprendimo Nr. 69-140 dalį, kuria Pareiškėjai nurodyta sumokėti 11047 Eur GPM, 2541 Eur GPM delspinigius, 1104 Eur GPM baudą.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene